

**Ministrstvo za okolje in prostor
Direktorat za prostor
Dunajska 22
1000 Ljubljana**

Naš znak: 390/09/VOD-BŠF
Datum: 23.1.2009

Zadeva: PURES in OVE

Spoštovani,

V prilogi vam pošiljamo e-sporočilo našega člana g. Rodoška z dne 9.1.2009 s pripombami na PURES in predlogi za spremembo in tolmačenje pravilnika.

Vljudno vas prosimo za odgovor.

Hvala in lep pozdrav!

Predsednik UO MSS
Andrej Povšič, univ.dipl.inž.str., l.r.

Generalna sekretarka IZS
mag. Barbara Škraba Flis, univ.dipl.inž.grad.

V vednost:
- generalna sekretarka mag. Škraba Flis
- UO MSS
- arhiv IZS-MSS

From: Saša Rodošek [mailto:sasa.rodosek@tes.si]
Sent: Friday, January 09, 2009 3:51 PM
To: izs@izs.si
Cc: gp.mop@gov.si
Subject: RE: Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah – odgovor MOP

Spoštovani,

pišem vam v zvezi z dopisom 9951/08/VOD-BŠF z dne 24.11.2008 oziroma odgovorom na ta dopis, ki ga je prejela IZS od MOP-a in smo ga prejeli člani IZS po e-pošti 9.1.2009. Hkrati bi izkoristil trenutek in pripisal nekaj svojih splošnih mnenj o novem Pravilniku o učinkoviti rabi energije v stavbah-PURES (Pravilnik). Kljub nekaterim kritičnim mnenjem, ki so se pojavila v strokovni in splošni javnosti, pri čemer se tudi sam pridružujem nekaterim izmed njih, bi najprej izrazil pohvalo avtorju Pravilnika za, vsekakor, veliko vloženega truda. Verjamem tudi, da je v principu, Pravilnik pisan dobronamerno, v korist projektantom in investitorjem in na splošno v korist naše družbe in da bo Pravilnik, kakorkoli se bo tudi v praksi upošteval in izvajal, dolgoročno prinesel učinke na omejevanje porabe primarnih energentov in posledično varovanja okolja.

Kljub temu pa bi rad izrazil nekaj svojih pomislov in mnenj v zvezi z vsebino Pravilnika.

Zaposlen sem v podjetju TES d.o.o. kot pooblaščen projektant strojnih inštalacij in naprav. Podjetje TES d.o.o. je že več kot 10 let dejavno tudi na področju načrtovanja energetskih sistemov, ki uporabljajo različne obnovljive vire energije (OVE) kot energent in visoko učinkovitih energetskih sistemov za soproizvodnjo toplotne in električne energije (SPTE). Tako so nam karakteristike takšnih energetskih sistemov v smislu njihovih tehničnih, gospodarskih, okoljskih ter ostalih bistvenih lastnosti za umeščanje takšnih sistemov v prostor, dobro poznane. V nadaljevanju bom nanizal nekaj svojih mnenj v zvezi s Pravilnikom.

Soproizvodnja toplotne in električne energije (SPTE)

Strinjam se, da SPTE, ki uporablja fosilno gorivo kot edini ali pretežni energent, ne moremo uvrščati med OVE. Vendar pozabljam, predvidevam nenamerno, da se SPTE zaradi visokega prihranka primarne energije napram ločeni proizvodnji toplotne in električne energije, že vrsto let v vseh pomembnejših, tudi najnovejših, dokumentih ES (DIREKTIVA 2004/8/ES) in RS (EZ-C) pojavlja kot enakovreden vir toplotne energije kot toplotna energija pridobljena iz OVE. Za ilustracijo prilagam tudi dokument oziroma izvleček iz tega dokumenta, ki je bil sestavljen na Ministrstvu za gospodarstvo ob sprejemanju najnovejše novele Energetskega zakona (EZ-C). Pod točko 1.1. je zapisano "*Evropska unija si je do leta 2020 postavila tri pomembne cilje: zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 20%, povečanje deleža obnovljivih virov primarne energije na 20% ter povečanje energetske učinkovitosti za 20%. Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: OVE) in soproizvodnja elektrike in toplote (v nadaljnjem besedilu: SPTE) predstavljata pomembni možnosti za realizacijo ambicioznih razvojno naravnanih ciljev.*" Iz navedenega je evidentno, da je v ES, SPTE obravnavana enako kot OVE in šteje v kontingent ukrepov, ki služijo doseganju zadanih ciljev. Neupoštevanje zgoraj navedenih ugotovitev v novem Pravilniku bi praktično onemogočilo nadaljnje investicije v SPTE in tako iz nerazumljivega razloga onemogočilo povečanje deleža pridobljene energije iz te skupine (OVE in SPTE). Takšno ravnanje bi lahko celo ogrozilo gospodarnost nekaterih toplarn za daljinsko ogrevanje, ki so v preteklosti sledile energetskim smernicam RS, ki so spodbujale investicije v daljinsko ogrevanje in SPTE, saj bi lahko nesorazmerno visoke investicije v OVE povzročile nekonkurenčnost v ceni toplotne energije v primerjavi z ostalimi načini proizvodnje toplotne energije (zemeljski plin, električna energija). V primeru toplarn za daljinsko ogrevanje, ki so v Sloveniji pretežno umeščena blizu ali so celo v samih urbanih naseljih, sem mnenja, da je praktično nemogoče preiti na OVE kot sta biomasa in bioplin, predvsem zaradi logistične in prostorske stiske, zato je primerjava s skandinavskim modelom kotlovnice na biomaso, ki so locirane pretežno izven urbanih naselij, neprimerna. Z ostalimi viri energije, kot so npr. sončna energija (sončni kolektorji) pa bi v toplarnah za daljinsko ogrevanje težko dosegli pomembnejši delež inštalirane moči.

V zvezi s TE-TOL prosim za potrditev mojega razumevanja razlage o deležu OVE. Torej, če toplarna za daljinsko ogrevanje namesti energetski sistem z uporabo OVE nazivne moči npr. 100 kW, lahko priključi na svoje omrežje, novogradnje v višini nazivne moči (toplotnih potreb

teh stavb) do 400 kW (zagotavlja 25% OVE). Za nadaljnje priključitve mora povečati instalirano moč OVE. Za obstoječe kapacitete oziroma uporabnike pa ta delež OVE ni potreben.

Omejevanje največje dovoljene nazivne moči

Kljub temu, da je po besedah avtorja Pravilnika, eden izmed namenov Pravilnika, olajšanje dela projektantom, predvsem v smislu določevanja nazivnih moči generatorjev toplote in hladu, sem mnenja, da bo učinek ravno nasproten. Namreč pri izbiri ustreznega generatorja bo projektant ali kasneje izvajalec (in s tem posredno projektant) izbiral generator v zelo ozkem področju izračunanih toplotnih potreb (od 100 do največ 105%) po enačbi za P_{VH} . Projektant verjetno ne bo tvegala, da bi izbral generator z manjšo nazivno močjo kot 100%, večjo moč pa seveda ne bo smel izbrati. Tako bo edini način, manipulacija z vhodnimi podatki, po katerih bo izračunana največja nazivna moč ustrezala dejanskemu tipu generatorja na tržišču.

Sicer v tem primeru delim mnenje z avtorjem Pravilnika, ko pravi, da je porabo energije v stavbah težko ali celo nemogoče predpisati oziroma omejiti (verjetno bi v tem primeru že zašli v omejevanje pravic potrošnikov ali celo človekovih pravic?!). Vendar pa se mi zdi tudi omejevanje največje nazivne moči sporno, nesmiselno in v praksi težko izvedljivo še posebej z vidika nadzora oziroma kontrole. Povrh vsega pa tudi v stavbi, ki bo pridobila uporabno dovoljenje in bo nazivna moč instaliranih naprav ustrezala izračunanim v PGD, ne bo moč preprečiti namestitve drugih naprav (toplotne črpalke ali celo električnih radiatorjev ali podobno).

Predpisovanje tehničnih karakteristik generatorjev hladu ter toplote, karakteristik gradbenih konstrukcij ter ostalih porabnikov energije, ki se pojavljajo na tržišču, je po mojem mnenju edini sprejemljivi način doseganja ciljev učinkovite rabe energije.

Zagotavljanje 25% celotne instalirane moči v obliki OVE

8. Člen pravilnika, ki določa delež OVE in bi moral biti bistvo tega Pravilnika, zelo na splošno opredeljuje uporabo OVE. Nemogoče je namreč načrtovati uporabo OVE za vse stavbe enako. Tukaj bi bilo potrebno dodatno razdelati omenjeni člen z določili, ki opredeljujejo predvsem lokacijo (urbano naselje, izven naselja ipd.), obliko, namen in ostale karakteristike stavb. Zelo neposrečen učinek tega pravilnika bi bil, če bi se izvajali ukrepi samo zaradi Pravilnika samega oziroma upravnih postopkov za pridobivanje GD, ne pa tudi zaradi pravega namena Pravilnika, to je zmanjšanje rabe primarnih energentov in varovanja okolja.

Avtorja Pravilnika in MOP prosim za razmislek o spremembi Pravilnika v smislu upoštevanja zgoraj navedenega, predvsem pa umestitvi SPTA v kontingent ukrepov za doseganje zastavljenih energetske in okoljske cilje, kot je to tudi opredeljeno v ES. Prosim tudi za odgovor oziroma potrditev razlage o deležu OVE v toplarnah.

Prosim za povratno informacijo, glede predlaganega.

Saša Rodošek